

Cái Lon Guigoz

Một Vật Dụng Thân Thuộc của Người Sài Gòn Xưa

Lon Guigoz là vật dụng quen thuộc và gắn liền với tuổi thơ của nhiều người, từ trước 1975 cho đến những năm 1980. Đây là một loại lon sữa của hãng Nestle Pháp, Hòa Lan, phổ biến ở miền Nam trước 1975.

Lon Ghi-gô, có người gọi là lon gô, hay có nơi đọc trại đi, là mi-gô, bi-gô... đã gắn bó nặng tình nặng nghĩa với đời sống của nhiều thế hệ người Việt. Loại sữa Guigoz của Hòa Lan được nhập cảng vào Việt Nam nhiều nhất là sau khi người Pháp trở lại Việt Nam vào khoảng năm 1956. Vào thời ấy lon sữa bột Guigoz không lấy gì làm đắt lắm. Một công chức trung bình ở miền Nam cũng có thể nuôi con bằng loại sữa bột này. Có hai

loại sữa Guigoz, loại trắng cho trẻ sơ sinh, và loại màu vàng cho tuổi từ một năm trở đi. Loại sữa bột này phổ biến đến nỗi hầu như gia đình trung lưu nào cũng nuôi con bằng sữa Guigoz, và những chiếc lon nhôm, dày dặn, với dung tích 0.75 lít, có chiều cao 18cm, đường kính 8cm, không rỉ sét này thường được các bà nội trợ cất giữ để đựng thực phẩm ở trong bếp, trừ muối, nó có thể đựng đường, ớt, tiêu hành hay các thức ăn khô.

Từ năm 1965 trở về sau, miền Nam đã nhập cảng nhiều loại sữa bột khác dành cho trẻ em; nhưng chiếc lon sữa Guigoz vẫn còn tồn tại trong hầu hết gia đình vì nó bền, chắc, khó móp méo hay hư hỏng.

Người thiết kế ra chiếc lon thon dài, có những đường viền nổi, có nắp đậy kín này không biết là ai. Nhưng chắc rằng, khi sáng tạo ra loại lon đặc biệt này cho nhãn sữa Guigoz, ông/bà này cũng không thể ngờ được rằng, nó hữu dụng, đa năng đến như vậy với người dân ở nơi xa xôi vùng viễn đông.

Rất nhiều người gốc Sài Gòn kể lại rằng loại sữa này gắn bó với tuổi thơ họ hết như viên bi, con cá, cái kẹo. Sau khi uống hết sữa, lon ghi gô được các bà, các mẹ tận dụng để làm ống cắm đũa muống hay hộp đựng đồ ăn, lon đựng gạo,... Cho đến bây giờ, một số gia đình Sài Gòn chính gốc vẫn còn xài lon ghi gô cũ trong đời sống thường ngày.

Sau 1975, lon gô gắn bó với những người đi rừng lấy củi, làm rẫy, hoặc làm bạn với những người lính thất trận phải đi tù ở những nơi rừng thiêng nước độc... Lon gô có thiết kế nắp đậy kín, dùng để đựng cơm mang lên rừng, đến trưa mở ra mà cơm vẫn còn nóng hôi hổi. Dù chỉ là cơm độn bắp và muối mè nhưng là một bữa ăn thịnh soạn cho những người cần lao thuở cơ cực.

Cùng nhìn lại những lon Guigoz nay đã trở thành món đồ cổ được rao bán với số tiền tương đối lớn.

